

SOKOLÍK

Kolik nám
opravdu je?

Kdy byla naše
jednota
ustavena?

Malý přehled výročí

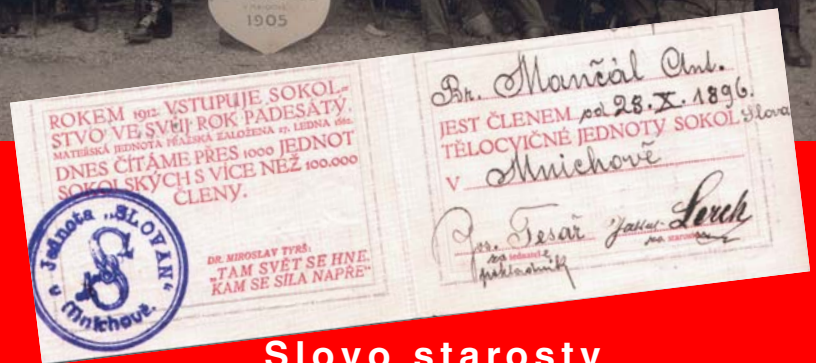
142 let uplynulo od založení
tělocvičné jednoty
českými studenty kolem umělecké
skupiny Škréta
na mnichovské akademii (1866).

133 let uplynulo od založení
tělocvičné jednoty Slovan
v Mníchově (1875).

117 let uplynulo od účasti
mnichovských sokolů
v průvodu II. sokolského sletu v Praze
v roce 1891, přestože údajně byla
naše jednota obnovena teprve 1892.

56 let uplynulo od poválečného
založení naší jednoty bratrem
Pejskarem (1952).

35 let uplynulo od úředního
obnovení zaniklých jednot bratry
Paulem, Benešem a Trunčíkem (1973).

Slovo starosty

Když jsme opustili republiku, byli jsme i my opuštěni. Proto jsme si založili již před 35 lety nový domov - sokolský domov. Byla to náhrada rodinného prostředí, která nám pomáhala hlavně při prvních krůčcích v Německu.

Nebylo to jednoduché. Uvědomili jsme si, že jen „silná rodina“ má v cizině šanci nejen přežít, ale i udělat něco pozitivního pro společnost.

A my jsme toho udělali mnoho. Namátkou jen tak pro osvěžení paměti připomenou některé: Memoriál v běhu na lyžích, úspěšná účast na přeborech ústředí sokola v lyžování, reprezentační plesy v Bayerischer Hof, sokolské šibřinky, závody evropských žup ve cvičení na náradí, volejbalové tumaje, mikulášské večírky.

Pochopitelně jsme se aktivně zúčastnili všech sletů jak v cizině, tak v Praze. Naší stěžejní akcí byl a je Tyršův Oetz. Idea bratra Jožky Pejskara (ve vysílání Svobodné Evropy Jožka Pero) se ujala. Nemalou mírou se o to v začátcích zasloužila sestra dr. Benešová. V roce 2008 o svatodušních svátcích se opět sejdem a to již po třicáté páté.

... A dnes po sametové revoluci se situace změnila. Do Mníchova přicházejí noví, mladší. Mnozí z nich se aktivně zapojují do sokola. Dokonce ve výboru naší jednoty je více jak polovina nově příchozích.

Zkrátka o budoucnost Sokola Mníchov se nemusíme obávat.

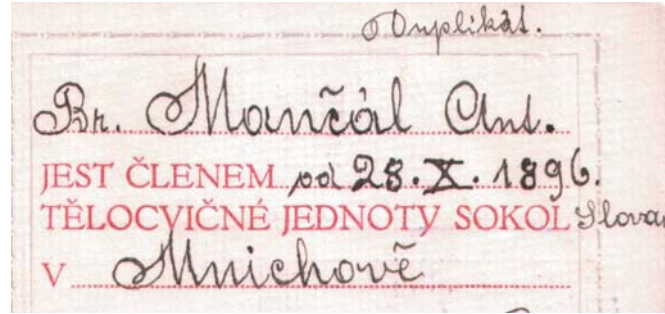

Jan Trunčík

Sokolské jednoty v Německu

Původní záměr vystopovat historii jediné sokolské jednoty na území Německé spolkové republiky Sokola Mnichov se rozplynul během pátrání po reálných podkladech a údajích. Při nedostatku věrohodných materiálů jsem se obrátil také ke sletovým památkům a dospěl k překvapivému zjištění. Podobně jako v Rakousku-Uhersku, především ve Vídni, i na území císařského Německa existovalo před první světovou válkou a po ní až osm sokolských jednot, které se pravidelně zúčastňovaly sokolských sletů v Praze. Nebýt hitlerovského nástupu k moci v roce 1933, přežily by pravděpodobně ještě déle.

Historie založení většiny těchto jednot zůstává i nadále dosti zamlžená. Vznikaly, zanikaly, znovu povstávaly k životu tak, jak to politická a hospodářská situace v zemi dovolovala, současně jak malá česká komunita odolávala tlaku cizího jazykového prostředí. Mezi nejstarší z uvedených osmi patřily Sokol Drážďany, Mnichov, Berlín a Hamburk, s datem vzniku v rozmezí roků 1889 až 1895, s doloženou účastí na sokolských sletech druhém (1891), příp. třetím (1895). Největšího rozmachu dosáhly v letech mezi čtvrtým až šestým sletem (1901 až 1912), kdy do Prahy přijelo a v průvodu kráčelo sedm jednot: Drážďany, Mnichov, Berlín,

Hamburk, Lipsko, Norimberk a Augsburg.

Po válce 1914/18 obnovily svou činnost a na VII. všesokolský slet v roce 1920 do Prahy přijely pouze čtyři jednoty z Drážďan, Berlína, Mnichova a Lipska, zřejmě v důsledku předchozích válečných let a nepříznivé hospodářské situace v Německu.

Vůbec největšího rozsahu dosáhl počet sokolských jednot v Německu s účastí na VIII. (1926) a IX. sletu (1932) a to osm: Drážďany, Berlín, Hamburk, Mnichov, Lipsko, Augsburg, Žitava a Mörs. Nejpočetnější účastí vynikali Sokolové z Drážďan a Berlína, spolu s Mnichovem a Hamburkem nechyběli ani roku 1891 v průvodu na žádném z uvedených sletů.

V roce 1933 a později po Hitlerově uchopení moci se ovšem v Německu zásadně změnila politická situace a většině sokolských jednot zřejmě nezbývalo než pomýšlet na ukončení činnosti.

Na X. všesokolský slet v roce 1938 přijely do Prahy ještě malé výpravy z Drážďan, Berlína a Mnichova, v průvodu však byly nuceny kráčet, podobně jako Sokolové vídeňští, pod říšskou

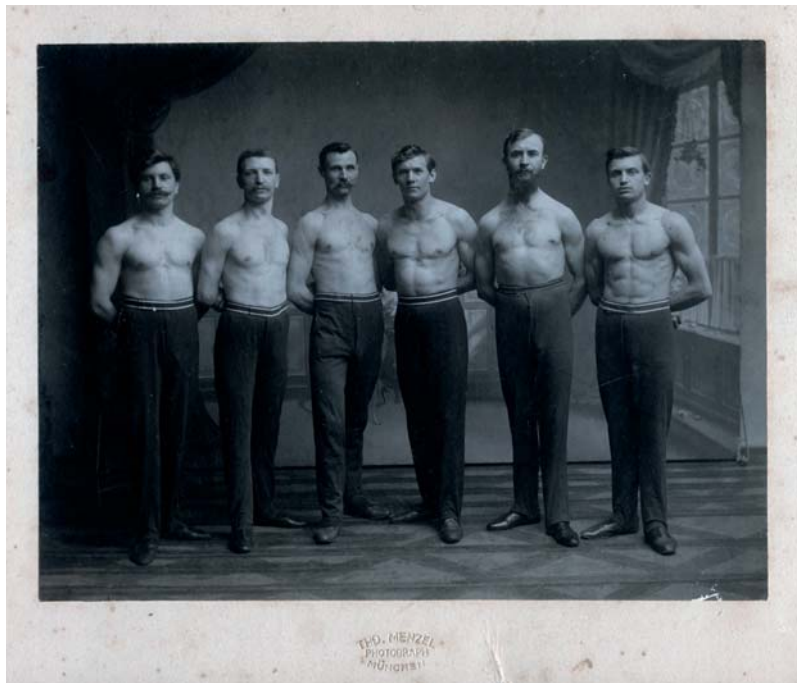
vlajkou s hákovým křížem. Po návratu ze sletu však o nich mizí další stopy.

V říjnu 1938 došlo k odtržení pohraničních území ČSR, v březnu 1939 k zániku ČSR jako samostatného státu, na podzim 1939 vypukla druhá světová válka. V říjnu 1941 zrušil Říšský protektor Heydrich ČOS a dal zabavit její majetek.

Jedinou jednotou na území Německa je dnes Sokol v bavorské metropoli Mnichově znovu obnovený v roce 1974. Historie založení, vícerého obnovování této jednoty a co tomu předcházelo, je natolik zajímavý, že zasluhuje samostatný článek

Vladimír Kašák

Přetištěno s laskavým svolením Českého dialogu.

Historie a současnost Sokolů v Mnichově

Jedinou Sokolskou jednotou na území Německé spolkové republiky je dnes TV Sokol München. Historie založení této jednoty je nejasná, založená

na dohadech. Zakládajícími prvé jednoty byli prý v roce 1866 čeští pokrokoví umělci studující na Mnichovské akademii umění. Jiný pramen udává datum založení až v roce 1892. Ten je pravděpodobně nesprávný, neboť účast pěti mnichovských členů je zaznamenána v průvodu II. sokolského sletu v Praze v roce 1891.

Po první světové válce byla jednotka obnovena, ale vzhledem k politickému vývoji v Bavorsku, kde se jak známo zrodil nacionální socialismus a Hitler nastoupil cestu k uchopení moci v roce 1933, přežila jen do roku 1938, kdy nejspíše sama činnost ukončila. Jediným dokladem o meziválečné existenci jednoty je archivní fotografie zachycující skupinu 47 členů jednoty

pod pódiem neznámé již tělocvičny. Snímek byl pořízen mnichovským fotografem Alfredem Paulem asi v roce 1922 a je zároveň vzácným důkazem existence praporu, jehož autorství bylo přisuzováno malíři Josefu Mánesovi.

V letech 1920, 1926, 1932 a 1938

účastnila se menší skupina členů všesokolských sletů v Praze, jak dokládají sletové památníky. Bezprostředně po sletu 1938 mizí o jednotě údaje.

O vznik v pořadí třetí jednoty, datovaný do roku 1948, se zasloužili poúnoroví exulanti z vlasti. Ta však neměla dlouhého trvání vzhledem k odchodu většiny členů do USA, po příznivém vyřízení vstupních povolení. Další podněty k znovuzaložení sokolské jednoty v Mníchově lze datovat do roku 1952, kdy se o to pokusila skupina českých pracovníků rozhlasové stanice Svobodná Evropa, ta však nepřežila více než pět let.

Po roce 1968, po příchodu určitého počtu uprchlíků z ČSR, byly učiněny nové pokusy o její oživení. Definitivně se tak stalo na přelomu roku 1973/74, kdy byla vystavena registrace spolku německými úřady. Přípravnému výboru v čele s bratry Trunčíkem, Paulem a Benešem se to zdařilo 23. 3. 1974, členskou základnu tvořilo 31 dospělých a 8 mládeže. Brzy byla získána

Potvrzení o vykonaném platu za kalendářní čtvrtletí po sobě jdouc.		
19. 2. 19...	10. 5. 19...	10. 8. 19...
		I.
		II.
		III.
		IV.

	ky, olfe rší ou. ed- sím na ém se neb in- 021.
Ludmila Ševčíková	
Jest od 1928	
členem sokolské jednoty v Mníchově	
	no. K. Katerg
starosta	jednatel
Dle výnosu min. železnic 57.087-III/3 z 11. XI. 1921.	

vhodná tělocvična a možnost pravidelného cvičení.

Řada nových členů znala Sokol jen z vyprávění, byla proto uspořádána cvičitelská a vzdělávací škola, kterou na pozvání osobně řídila sestra Provazníková. K uctění památky Miroslava Tyrše uskutečnila jednota již v roce 1974 první návštěvu městečka Oetzu v Tyrolsku, místa, kde v peřejích řeky Achy v roce 1884 Tyrš za nevyjasněných okolností zahynul. Sokolská exilová rodina tuto myšlenku uvítala a od té doby se k Tyršovu Oetzu scházela. V zimě byl pořádán vzpomínkový Memoriál M. Tyrše v běhu na lyžích. Důležitou součástí života jednoty se stal i život společenský, dětské nadílky, šibřinky, společné výlety do hor, promítání filmů, vydávání občasníku Sokolík aj.

I dnes prokazuje Sokol Mnichov svou životaschopnost. Od svého obnovení v roce 1974 zúčastnil se tří sletů Ústředí zahraničního sokolstva, po sametové revoluci XII., XIII a XIV. všesokolského sletu v Praze. Členstvo se schází každé pondělí v tělocvičně školy ve Schwabingu k hodině kondiční gymnastiky doplněné dvěma hodinami rekreačního volejbalu, pokračováním je pak schůzka společenská. Jednota pořádá každoročně řadu sportovních i společenských akcí a je iniciátorem setkání v Tyršově Oetzu, které se po roce 1990 rozrostlo natolik, že se v organizaci střídá s župou Vídeňskou a Švýcarskou. Rovněž návštěvy vlasti a Tyršova domu neustávají.

Marie Provazníková a Josef Paul jeden z obnovovatelů mnichovské jednoty 1973.

člováním je pak schůzka společenská. Jednota pořádá každoročně řadu sportovních i společenských akcí a je iniciátorem setkání v Tyršově Oetzu, které se po roce 1990 rozrostlo natolik, že se v organizaci střídá s župou Vídeňskou a Švýcarskou. Rovněž návštěvy vlasti a Tyršova domu neustávají.

V přítomné době dosahuje členská základna počtu kolem 60 osob. Jednota za starostování bratra Truncíka je stále tělovýchovným i společenským centrem místní krajské komunity.

Vladimír Kašák dle Historie Ústředí zahraničního sokolstva a dalších pramenů. Přetištěno s laskavým svolením časopisu Český dialog.

SOKOL TEL. JEDNOTA CAMP VALKA
NURNBERG 2 U. S. ZONE

Cj. 22/52.

Valka 7. cervence 1952.

Bratrská

telocvična jednota S O K O L ,

M n i c h o v .

Vazene sestry a bratri!

Oznamujeme Vam, ze v nedeli 10. srpna t.r. poradame slavnostni rozvinuti praporu spolu s verejnym vystoupenim jednoty. Doufame, ze Vam bude mozno vyslat k teto nasi slavnosti sve zastupce a tak dodate nasemu vystoupeni lesku.

Svou ucasti posilite nas take v nasi praci, kterou koname za velmi obtiznych podminek.

Tesime se na Vasi odpoved, na shledani s Vami a jsme se sokol-
skym pozdravem

N A Z D A R I !

Stolicka
Dr. Lubomir Stolicka,
jednatel.

Kroutil
Frantisek Kroutil,
urađ. starosta.

Br. Kroutil:

A) Sokol, Valka "potřebuje 3 tlapačovníky (obstarají i z Krimberka)
2) natáčet na žižany na Tapy

pař: a) sokolští evant. národní písni a sokol. pochody
b) besedu

1. Jöt: RFE má besedu (ces.) čistě německy
a 10-15 trol. desek morav. Slovákem na long play

Nahraní na pař by mohl zadržet br. Kovalík.

B) Píseň slavnosti 10% se nevalce: jač. ani se 14 hod odpol. ani do 18 hod.
rozpravitel praporek před barákem RFE nevalce, prodeje staroty a hosti (příst-
lil níct Londýn a Paříž (kromě hostů), přiměd s vyhlášením nosem
na evište, Gricem mříž, jen, žáků a třída, volná zábava.

SHIPPING

frant

TO TIGRID , PECHAČEK:

V Táboře Valka bude 10. srpna sokolský slet. Navrhují vám, abyste natočili s přímými záběry a rozhovorem se starostou Frant. Kroutilem čtvrt hodiny pro Sokolskou hlídku. Zařaďte jí, jak se vám bude hodit, jen mi laskavě oznamte, kdy jste jí vysílali, abychom my měli v pořádku data svých programů. Děkuji Herben

DENNÍ HLASATEL, 16. CERVENCE 1952.

ÉHO Připravuje se sokolský den v táboře

F. K. Bystřický

Tábor Valka, NORIMBERK, 8. července. — Jistě každý československý uprchlík rád vzpomíná a přečte si něco o činnosti sokolské jednoty v uprchlickém táboře Valka u Norimberka v záp. Německu. Každý z nás víme, jak pravý sokolský duch je ve vlasti komunisty potlačován. Účastníci XI. Vše-sokolského sletu v Praze dobře viděli, že právě tato myšlenka je schopna československý národ sjednotit k velkému boji za oprostění z komunistického ujařmení. Toho jsou si komunisté dobře vědomi a proto ihned po sletu začly pracovat t. zv. akční výbory s vylučováním demokraticky smýšlejících členů činníků Sokola, aby tak umlčely a zneškodnily jejich činnost. Dnes velké množství příslušníků Sokola, kterým se nepodařilo uprchnouti, je tak jako za nacistické okupace ve věznicích koncentračních táborech.

Ti, kterým se podařilo uprchnouti, ihned zakládají ve svých uprchlických táborech sokolské jednoty, aby tak neustali v práci, které věrně sloužili doma. Jednou z těchto jednot a dnes už poslední, která stojí na pomězi svobod. světa, je sokolská jednota Valka, která byla založena před 2 a půl rokem, když tento tábor byl zřízen pro československé uprchlíky. Jednota vykonala za dobu svého trvání veliký kus práce, jak po stránce tělocvičné, kulturní a za pomoci naší krajanské veřejnosti i po stránce sociální. Při svém založení čítala jednota na 366 sester a bratří, kteří již skoro všichni vyemigrovali. Činníci jednoty se střídají, jak který z nich emigruje a dle toho

také se řídí činnost jednoty. — Dnes jednota čítá 57 sester a bratří, z nichž 15 bratří, 7 sester, 15 žáků a 10 žákyň cvičí. Při svém založení měla jednota daleko příznivější podmínky pro svou tělocvičnou činnost, než dnes. Dříve měla k používání velmi pěknou tělocvičnu, kterou loňského roku vedení tábora jednotě odebralo a zřídilo z ní skladiště, takže dnes jednota je odkázaná jen na letní cvičiště, které má na louce za biografem.

Po svém založení vzala si jednota za úkol, po vzoru druhých jednot, zříditi sokolský prapor a hned také bylo započato s jeho vyšíváním. Byla to těžká práce, neboť jednota neměla žádný příjem a těch 13 DM tak zvaného kapesného, z toho se dávalo těžko něco stranou. Ovšem nesměl by zde být sokolský duch, aby se nenašla cesta, jak získat peníze na dobrou věc. Dobrovolnými sbírkami dával se pfeňík pfeňíku, aby prapor byl zřízen. Již vloni počítali sestry a bratří, že prapor bude dokončen. Bohužel, nebylo to možno. Letos se konečně podařilo jednotě přes veliké finanční potíže prapor dokončit a veškeré členstvo se připravuje k jeho slavnostnímu rozvinutí.

Na neděli 10. srpna t. r. bylo stanoveno datum tohoto sokolského svátku v uprchlickém táboře Valka u Norimberka v záp. Německu. V jednotě je čilý ruch, denně můžete vidět bud' žactvo nebo členstvo, jak pilně cvičí a činníky, kteří se snaží připravit vše, aby se dobře zhostili svého úkolu, neboť očekávají, jak mají přislíbeno, návštěvu sester a bratří z Curychu, Londýna a Paříže. Podařilo se jednotě zvládnout finanční obtíže, které se jí kladou v cestu, chce vydati k tomuto dni upomínkovou brožurku s historií tábora Valky a sokolské

noty. Je to těžký úkol, který na sebe bĕrou činníci jednoty, ale jejich pevná vůle, dat čs. uprchlíkům do ruky vzpomínku na kus života každého z nás, je nechce od tohoto úkolu odradit. Vĕdí dobře, že i když život v tomto táboře nebyl a není nijak růžový, přece jen na práci v kruhu sokolského bratrstva každý rád vzpomíná.

Stovky našich sester a bratří je dnes roztroušeno ve všech světadílech a tĕm chceme tĕmito řádky připomenout, že v jednotĕ, kterou oni prošli, je stále živo a že v nedĕli 10. srpna bude v uprchlickĕm táboře Valka velký sokolský svátek, ke kterĕmu i oni svou práci přispĕli —

Vĕřime, že v tento den bude sokolské bratrstvo celého svobodného světa obracet svůj zrak k táboru Valka, kde sokolská jednota slavnostně rozvine a vztýčí svůj prapor, aby jednou mohla pak pod ním hrdĕ pochodovat ve svobodné, nám všem drahé matice Praze.

K tĕmto krásným úkolům, které si členstvo a činníci jednoty předsevzali, přejeme mnoho zdarů!

Britský skladatel vytká Britům snobství

LONDÝN, 15. července. — Ralph Vaughan Williams, stařešina britských hudebních skladatelů, vytkl Britům, že jsou prvotřídní snobové, pokud se týče umĕní. Britové si do vĕží z Francie obrazy, hudbu importují z Německa, tance ze Spojených států a domnívají se, že mají svĕtový rozhled, když jenom to, co přichází z ciziny, považují za dobré. Britský skladatel byl řečníkem na konferenci mezinárodní lidové hudby, která se koná právě v

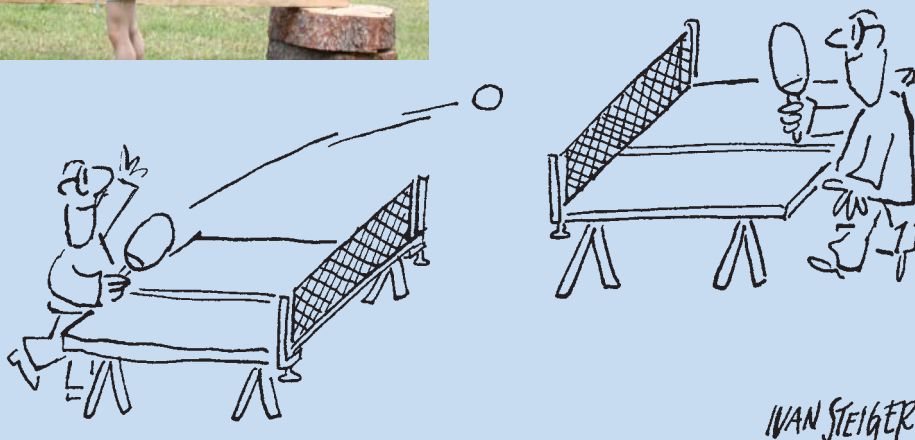

Setkání v Oetzu a jak to všechno začalo

Při prvním vzpomínkovém setkání na tragické úmrtí Miroslava Tyrše v horské řece Ache se na louce v Oetzu nad Piburským jezerem v rakouských Tyrolích potýkala a přetahovala lanem hrstka českých Mnichovanů, sokolů uprchlých před komunistickým režimem. Netušili, že pokládají základní kámen k dlouholeté tradici. Pivo se chladilo ve studni, nocovalo se na místní faře a farář pan Haueis vzpomínal, byť chvílemi i z druhé ruky, na Tyršovy zotavovací procházky, na podivína mluvícího sám se sebou, na rybáře brodícího se ve vysoké divoké vodě Achy s čeřenem v ruce.

Ze zakladatelů tradice setkání v Oetzu lze s jistotou jmenovat bratra Jožku Pejškara vydavatele a redaktora rádia Svobodné Evropy, Vladimíra Beneše a statečnou doktorku práv sestru Alenu Benešovou, jíž se podařilo zachránit si život slaněním jako v dobrodružném filmu z komunistické věznice v Lomnici nad Popelkou a uprchnout z dosahu rudých mocipánů do Mnichova a neposledně Jana Trunčíka, tehdejšího náčelníka a dnešního starostu. Avšak Mnichovští nebyli v těchto památných místech první. Po celé půlstoletí před nimi do Oetzu přijíždějí američtí, kanadští i australské sokolové, čeští i slovenští vystěhovalci z celého světa.

Od 8. srpna 1884 byl Dr. Miroslav Tyrš, bydlící v místním hostinci K. K. Post Oetz, nezvěstný. Pár dní později bylo jeho neživé tělo nalezeno v řece Ache.

IVAN STEIGER

během studené války nebyla řeč. Časem pak pamětních desek přibýlo.

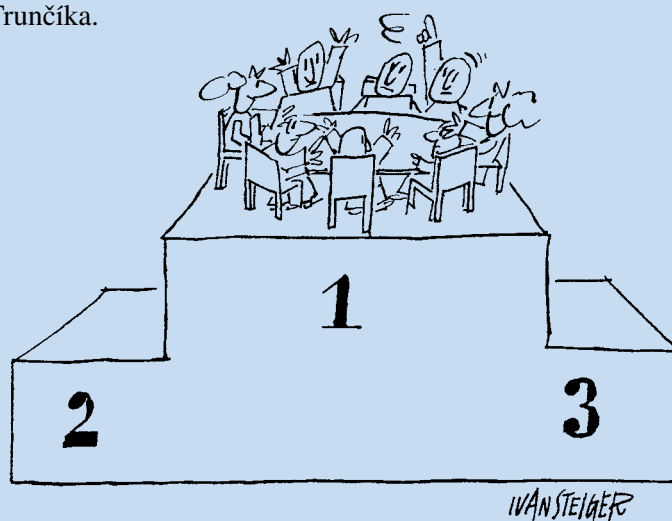
Letos došlo na proslulé louce nad Piburským jezerem k 34-tému setkání sokolů. Sportovalo se, zápolilo se i zpívalo do hlubokých nocí u táboráku, nocovalo se v hotelech, pensioonch, u sedláků i pod stany. Dvě stovky Sokolů ze západní Evropy i z České republiky i představenstvo ČOS z Prahy se těšilo z nádherného počasí, z volejbalového turnaje i horských výletů, rozmanitých zápolení velkých i opravdu nejmenších sokolů a sokoliček - a letošní novinky, přeboru o nejkrásnější provedení holubičky na kládě.

V letech 1917/18 byla jednoho dne poštovně doručena na loučku na pravém břehu Achy těžká, téměř dvoumetrová tajuplná bedna. K potěšení místních kluků z ní vyčníval z pečlivě vyříznutého otvoru veliký bronzový nos neznámého pána. Američtí sokolové se již před první světovou válkou složili na bronzovou bystu Tyrše a prý teprve ku konci války dorazila do Oetzu. Kdo ví, jak to v té době zaručeně bylo a proč nakonec k usazení bysty nedošlo? Československá republika už byla samostatná, ale zřejmě ještě ne tak docela a Rakousko po prohrané válce rozhodně nespěchalo s vřelým gestem k novému státu. A tak chátrající bedna amerických sokolů i s obsahem po několikaměsíčním pobytu na slunné louce a klukovských radovánkách nakonec nabrala směr Praha - Tyršův dům. Nebo to bylo jinak?

Na vyvýšenině na levém břehu na balvanech divoké Achy zůstalo jen betonové zpevnění, z něhož dodnes trčí pokroucené železné tyče. Tyršovu sochu pak američtí sokolové v padesátých letech nahradili pamětní deskou, neboť s Prahou

Diskutovalo se stejně ustaraně jako na prvním setkání před 34 lety, “zdali budou děti, sokolský dorost, nebo zdali nebudou?” - ale děti mezi námi byly stejně jako již tenkrát a jistě i nadále budou. Bez velkých závěrů i bez bratrských svárů, přešlo předsednictví Zahraniční obce sokolské po londýnském a pařížském vedení na příští dva roky do rukou mnichovského starosty Jana Trunčíka.

Polní mše pod širým nebem, prosba za životní běh do cíle každého z nás, humorná slova apoštola Pavla Korintským nám připomněla, že na závodišti běží všichni závodníci, ale cenu že získá jenom jeden. Mnozí bijí pěstmi do vzduchu, aby získali věnec pomíjející, ale naším cílem by měl být věnec nepomíjející. Laskavá slova pana faráře Švehly povzbudila i upevnila naši víru a doprovodila nás k pamětnímu Tyršovu kameni obsypaném květy - i na cestu do našich domovů.

Na louce se po našem táboření a zápolení zachovala vybledlá světlá místa, jakoby na ní koníci nebo ovce vypásli veškerou zeleň, stopy vybledlých průmětů malých i velkých stanů vyšlapané pole volejbalového hřiště, vše protkané cestičkami skrytého bratrství. Jisté je, že vše opět zaroste a zazelená se a nám setrvá vzpomínka a těšení se na příští rok s přáním, ať se to Vídeňákům vydaří přinejmenším tak, jako nám.

Ivan Steiger

K pramenům Isaru

Možná až napotřetí se nám podařilo domluvit výpravu k pramenům řeky Isar tak, aby nám počasí přálo. Celkem 9 kol a stejný počet cyklistů se 17. června 2007 vydalo vlakem na cestu do rakouského městečka Scharnitz, které je výchozím bodem pro tuto túru. Z cesty tam se sluší připomenout nucený přesun na nádraží v Gamisch-Partenkirchenu, kdy jsme přebíhali z jednoho cyklooddělení do druhého. Po dvou hodinách jsme konečně dorazili na místo. Členka Sokola Mnichov Maruška je zřejmě známá i v Rakousku, protože již při vystupování z vlaku se jí dostalo srdečného přivítání zvoláním „Maria!“. Na nádraží se k nám připojil Jarda, který dorazil na místo po vlastní ose i s doprovodným vozidlem. Jak už to tak bývá, řeky pramení většinou na kopci, proto cesta k pramenům probíhala skoro po celou dobu do kopce. Během jedné přestávky se stihli odvážnější výletníci i vykoupat. Isar měl v těchto místech asi tři metry na šířku, byl čistý, krásně ledovcově nazelenalý a opravdu studený. V prvním cíli naší cesty nás čekala informační cedule se stručnou historií místa a s mapkou umístění čtyř pramenů, které se stékají do jednoho a tvoří takto řeku. Bohužel se nám podařilo najít jen dva z nich. Jeli jsme pak dále ještě asi dvacet minut stále do kopce a po dalších pěti stech metrech pěší chůze jsme konečně dorazili k druhému cíli naší cesty – hospodě. Zde bylo možno občerstvit se buď z vlastních zásob,

anebo zkusit místní domácí klobásky, podmáslí, sýr či buček. Po krátké pauze již bylo ale nutno myslet na návrat. Cesta zpět byla ale mnohem méně náročná než cesta k prameni, stačilo vlastně jen ve vhodnou chvíli přibrzdit a občas zatočit doleva či doprava a za pár desítek minut jsme byli opět zpátky dole. Jarda se ještě chvíli zdržel hledáním údajně existujícího vodopádu, ale my ostatní jsme se

vydali raději hned k nádraží. Rozhodnutí, zda ve zbývající necelé hodině do odjezdu vlaku pokračovat dalších několik kilometrů po silnici a nastoupit do vlaku o jednu zastávku později, nebo zda počkat na nádraží a odpočívat, nám ulehčila otevřená nádražní restaurace. V mezičase jsme tedy stihli doplnit vydanou energii jedním pivem a na poslední chvíli nastoupit do vlaku. Jako obvykle jsme si ještě v Garmisch-Partenkirchenu museli přestoupit do jiného cyklo-odělení, ale pak již probíhala cesta nerušeně až do Mnichova. Závěrem zbývá jen konstatovat, že se výlet k pramenům Isaru moc povedl a jménem všech zúčastněných se těším na další akci.

Tomáš Walek

Řím

Alea iacta est

aneb Kostky jsou vrženy, by bývala mohla říci Eva poté, co dokončila organizaci cesty mnichovských Sokolů do Říma. Pokud si vzpomínám, oznámila nám to prozaičtěji a my jsme hned a s radostí začali shánět průvodce po Římě, letenky, případně jízdenky na vlak a zařizovali si dovolené či hlídání psů a dětí.

Tak povedený výlet jsme si asi nikdo nedokázali ani představit.

Jeden den jsme objeli najatým autobusem trochu vzdálenější památky, jako je basilika svatého Pavla (La Basilica di San Paolo fuori le Mura), v Římě druhou největší basiliku po chrámu svatého Petra, která pochází z počátku čtvrtého století a stojí na místě, kde byl podle legendy pohřben svatý Pavel. Prošli jsme se i po Via Appia, kdysi nejdůležitější cestě starého Říma, jejíž první část začal budovat cenzor v roce.

V dalších dnech jsme navštívili a obdivovali Vatikánská muzea včetně věhlasné Sixtinské kaple, na náměstí sv. Petra jsme spolu s dalšími tisíci návštěvníky Říma spočinuli pohledem na papeži Benediktu XVI. při jeho pravidelné nedělní bohoslužbě z okna jeho pracovny. Uchvátila nás největší bazilika světa, chrám svatého Petra

(ona tedy existuje ještě jedna větší, postavena v minulém století na Pobřeží slonoviny, ale to je podle mne jiná kategorie) a v úžasu jsme hleděli na sochu Piety, která je od útoku pomatence, jenž ji velmi poškodil, za sklem. Někteří z nás, jak je vidět i z fotek, vystoupali na špičku chrámu svatého Petra a byli za těch šest set schodů a uzounké chodbičky ve špičce kopule odměnění nejen krásnou vyhlídkou na Řím, bezprostřední blízkostí Michelangela či Raffaela, ale i nadšením a úžasem nad Věčným městem.

Viděli jsme toho opravdu hodně - Forum Romanum, Kolosseum, Andělský hrad, Circus maximus, celou řadu chrámů, Špa-

nělské schody, fontánu di Trevi, Pantheon a o každé jednotlivé památce by se daly psát romány. Ale tohle je článek k fotkám, které mluví samy za sebe. A to, co říkají je, že jsme se měli skvěle.

Je z nich vidět i to, že jsme nežili jen památkami, ale každý večer jsme společně poseděli, pan farář vzal kytaru a nic nám nechybělo. Jeden večer nás navštívil velvyslanec ČR u Svatého stolce pan Jajtner, který přišel dokonce s houslemi a jeho návštěva byla velmi milá.

Skvěle dopadla i návštěva městečka Frascati, kde jsme si společně pochutnali na místních specialitách i lahodném víně.

Na Velehradě se o nás starali nepřekonatelně a já mamě vzpomínám, jestli se nám na našich cestách Římem něco nepovedlo. Snad jen počasí mohlo být o maličko lepší, ale vždyť ono vlastně nebylo špatné.

Začali jsme Caesarem a já si, vzhledem k úspěchu naší „výpravy“, jeho výrok vypůjčím i v závěru: Veni, vidi, vici.

Všechny zdraví a na příští výlet se těší

Martina

Kulturní, společenský, sportovní a kulinářský víkend v Chouzavé aneb „Starostův čuník 2007“

„Sraz je na Svaté Hoře,“ volal na nás starosta Jenda Trunčík, když nás zval na již tradiční setkání v Chouzavé u Mníšku pod Brdy, kde má se svou ženou Alenkou své české „venkovské“ sídlo. Ti, kteří u nich byli již minule či o této akci alespoň slyšeli, moc dobře věděli, co taková návštěva u starosty znamená, a tak nebylo divu, že lákavá představa chutné prasečí pečinky a výborného pití a hlavně příslib dobré nálady s prima partou lidí přilákaly z Mnichova početnou skupinu sester a bratrů, z nichž pak mnohý musel na křižovatce za Mníškem svádět vnitřní boj, aby teď ještě nestočil volant směrem k hlavnímu dějišti, kde se již od božího

„Strž“, venkovské sídlo spisovatele Karla Čapka

rána otáčel na rožni parádní pašík, nýbrž opravdu dojel až na smluvené místo srazu.

Jenda to měl totiž velmi dobře promyšlené. Zatímco se připravovalo selátko pro naše žaludky, dostávalo se nám zatím hodnotné stravy pro naše duše. Celý program jsme zahájili prohlídkou Svaté Hory, poutního místa u Příbrami. Psala se sobota 7.7.2007, a tak se díky šťastným sedmičkám střídala v kostele Panny Marie jedna svatba za druhou. Po prohlídce celého nádherného barokního areálu jsme se vydali k dalšímu cíli našeho kulturního programu - k romantickému venkovskému sídlu „Strž“ spisovatele Karla Čapka, které se nalézá u Staré Huti nedaleko Dobříše. Ve vile se dnes nachází muzeum, jež dává návštěvníkům možnost nahlédnout do života nejen tohoto velkého českého umělce, ale i jeho ženy, herečky a spisovatelky Olgy Scheinpflugové. V podkroví nyní najdeme i expozici věnovanou novinářům a spisovatelům Ferdinandu Peroutkovi, který jako Čapkův přítel na „Strži“ také často pobýval. Stejně jako na Svaté Hoře, tak i tady jsme si vyslechli velmi zajímavý výklad místní průvodkyně, který byl o to přesvědčivější, že jsme z něj vedle značné dávky profesionality vycítili i její silný osobní zájem o život a dílo tohoto jedinečného člověka.

Okolo druhé hodiny odpolední jsme se všichni začali sjíždět do Chouzavé. Pozdravili jsme se s těmi, kteří - byť s dobře připravenou omluvenkou - naši „kulturní předehru“ nestihli, a společně

jsme zahájili hlavní akci dne slavnostním sokolským nástupem a přípitkem výbor-
nou domácí slivovičkou. Pan řezník
naporcovač selátko, nakrájel chleba, při-
pravil okurky, křen a hořčici a hody mohly
začít. Sedělo se na lavicích u dlouhých
stolů rozestavěných po zahradě, všem na
čerstvém vzduchu náramně chutnalo
a všichni se přitom i dobře bavili. Byl
krásný slunečný den, který lákal nejen
k návštěvě podzemního sklípku s různými
poklady ve formě chlazených nápojů, ale
přímo vybízel i k dobré náladě a budil síly
k dalším aktivitám. To by ani nebyli
Sokolové z Mnichova, kdyby se po pěk-
ném posezení nevrhli do přípravy „pol-
ního“ volejbalového hřiště. A už se sme-
čovalo a bagrovalo. Každý podle svých sil
a možností, ale vždy se stoprocentním
nasazením. No a jaké by to bylo setkání,
kdyby se na něm nezpívalo? A tak jsme
tento velmi vydařený a programově pest-
robarevný den zakončili u táboráku spo-
lečným zpěvem za doprovodu kytar
a vyprávěním historek až do pozdního
večera. A pro ty, kteří vydrželi až do

konce, měl Jarda Verner malé překvapení
v podobě půlnoční chvílky poezie, což byl
u plápolajícího ohně a pod letní noční
oblohou plnou hvězd také velmi působivý
zážitek.

Byl to prostě den, na který se nezapo-
míná. Den, za jehož perfektní přípravu
a provedení, vedené srdcem a přátelským
duchem, vděčíme především našemu
milému starostskému páru.

Alenko a Jendo, moc Vám za vše děku-
jeme a těšíme se na další krásná setkání
s Vámi!

Katka Shejbalová a Jarda Verner

■ Plavba po Vltavě

Na pozvání bratra Honzy, který slavil své polokulaté narozeniny a výročí založení jeho české firmy, jsme 14. července poblíž založení nemocnice Na Františku nastoupili na palubu MS Europe.

Za nádherného počasí, s dobře naladěnými sokoly z Mnichova a ostatními hosty na palubě, vyrazila loď na 12-ti hodinovou plavbu ke Slapské přehradě a zpět.

Z homí paluby jsme obdivovali krásu nejen historické Prahy, ale celkový, úplně nový pohled na Prahu a při další plavbě, na které musela loď zdolat několik vltavských zdymadel, krásu povltavské krajiny. V podpalubí jsme si pochutnávali na vybraných lahůdkách, tančili na rytmy lodní kapely a hlavně jsme se dobře bavili.

Při krátké přestávce pod Slapskou přehradou několik odvážlivců skočilo do osvěžujících vod Vltavy. Teplota vody obnášela 12°C. Přežili to ve zdraví!

Ale asi největší zážitek byl noční příjezd do Prahy a úchvatný pohled na osvětlenou historickou Prahu. Skvělý závěr skvělého výletu!

První a jediní naši soupeři byli ze Zábřehu. Vloni v Zábřehu zorganizovali volejbalový maraton a časem 31 hodin a 14 minut jsou držitelé českého rekordu.

Naše silné družstvo po prvním zápase turnaj kvůli urychlení opustilo. Defekt jednoho ze tří hřišť vyžadoval změnu herního plánu. Přeskupení místo původně plánovaných tří skupin do dvou sobotní boje protáhlo téměř do noci.

Turnaj zahájili v sobotu, 6. října 2007, mimo starostu Sokola Jana Trončíka také paní konzulka Otčenášková a pan farář Švehla.

Sokol Cup

Jakmile končí letní prázdniny - a ty v Bavorsku končívají v polovině září - je za dveřmi Oktoberfest a s ním další ročník Sokol Cupu. Výbor v této době intenzivně schůzkuje, radí se, plánuje a lomí rukama, protože času je málo!

Je třeba koupit párky, uvařit guláš a zajistit pečivo, zamluvit jednu halu na turnaj a jinou na přenocování, vytvořit tabulky a rozpisy zápasů, navozit do

haly stoly a lavice, obstarat vše od talířků toaletní papír a nezapomenout na maličkosti, kterých je tolik, že by vás to ani nebavilo číst.

Přijde den „D“ a do Mnichova přijedou mužstva z Čech, Moravy a Slovenska. Příjemní a milí lidé, se kterými je radost se potkat, usmát se či prohodit pár slov. To potom ani tak nevádí, že se na jednom hřišti zvedne palubovka nebo že guláš a párky zachutnají hráčům natolik, že nečekaně dojdou o pár hodin dřív, než jsme si pracně na základě loňských a předloňských zkušeností vypočítali. Všechno se řeší

Družstvo Říčan, náš největší rival, oproti minulému roku nečekaně postoupil z posledního místa.

Mustangové: Vítězné turnaje Mustangové, velmi bojovní hráči z Prahy.

jakoby samo a v pohodě: jedno hřiště se zruší, další várka párků je do půl hodiny na místě a v hale plynule probíhají boje o každý míč. Vidina výhry a večerního tupláku na Oktoberfestu dávají hráčům křídla.

Druhý den už se některým účastníkům objevuje ve tvářích únava, ale zápasy mají i nadále vysokou úroveň a všichni vnímáme bezvadnou atmosféru v hale.

Po finálových zápasech a vyhlášení výsledků už zbývá jen společně uklidit tělocvičnu a víkend pomalu doznívá.

Děkujeme hráčům za návštěvu, za jejich nasazení i férový přístup a doufáme, že jsme byli dobrými hostiteli.

Dovolte, abych jménem svým, svých spoluhráčů a věřím, že i jménem

všech spokojených účastníků turnaje, poděkovala starostovi Janu Trunčíkovi a jeho ženě Aleně, Steigerovým, Jirous-kovým, Hofmanovým, Vláďovi Bene-šovi, Tomáši Mrtvému, Zdeňku Hanz-lovi a Václavu Tůmovi. Dále těm, kteří se na přípravách podíleli, ale samotného turnaje se zúčastnit nemohli a samozřejmě také paní konzulce a panu faráři za zahájení turnaje.

Skupina A		Sokol Svinov 1	Sokol Brno Židenice 1	Sokol Trenčín 2	Sokol Jínonice 2	Sokol Zábřeh na Moravě		Body	Rozdílné skóre	Poradí
Sokol Svinov 1	1. bod		22: 25	17: 25	18: 25	25: 14	:	3	1	4
Sokol Svinov 1	2. bod		22: 25	17: 25	25: 20	25: 11	:	4	6	3
Sokol Brno Židenice 1	1. bod	25: 22		20: 25	21: 25	25: 17	:	8	69	1
Sokol Brno Židenice 1	2. bod	25: 22		20: 25	17: 25	25: 11	:	5	33	2
Sokol Trenčín 2	1. bod	25: 17	25: 20		25: 21	25: 6	:			
Sokol Trenčín 2	2. bod	25: 17	25: 20		25: 17	25: 13	:			
Sokol Jínonice 2	1. bod	25: 18	25: 21	21: 25		25: 13	:			
Sokol Jínonice 2	2. bod	20: 25	25: 17	17: 25		25: 6	:			
Sokol Zábřeh na Moravě	1. bod	14: 25	17: 25	6: 25	13: 25		:			
Sokol Zábřeh na Moravě	2. bod	11: 25	11: 25	13: 25	6: 25		:			
									-109	5

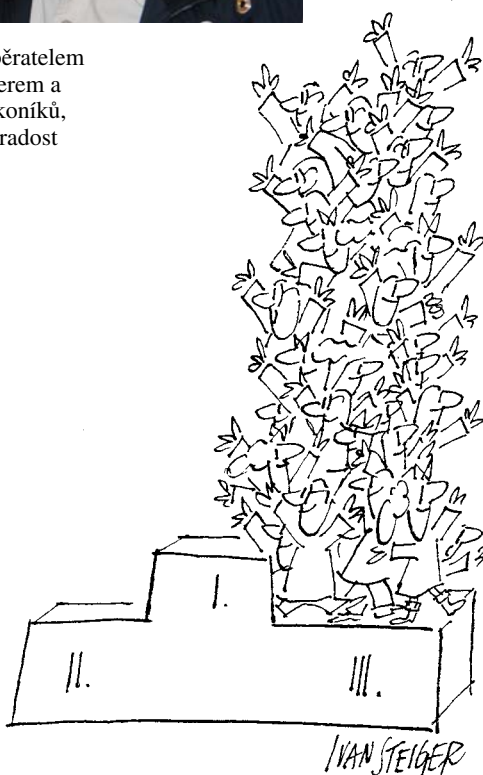
Slovenská družstva z Trenčína obsadila druhé a třetí místo

Skupina B		Sokol Plesná	Mustangové Praha	Sokol Smíchov II.	Sokol Svinov 2	Sokol Duchcov	Sokol Říčany a Radošovice	Body	Rozdílné skóre	Pořadí
Sokol Plesná	1. set		17 : 25	25 : 21	18 : 25	25 : 11	12 : 25	3	-34	4
	2. set		11 : 25	25 : 19	22 : 25	19 : 25	14 : 25			
Mustangové Praha	1. set	25 : 17		25 : 7	25 : 19	25 : 19	25 : 19	10	112	1
	2. set	25 : 11		25 : 8	25 : 17	25 : 8	25 : 13			
Sokol Smíchov II.	1. set	21 : 25	7 : 25		24 : 26	25 : 18	11 : 25	2	-60	5
	2. set	15 : 25	8 : 25		23 : 25	25 : 19	19 : 25			
Sokol Svinov 2	1. set	25 : 18	19 : 25	26 : 24		25 : 8	14 : 25	6		3
	2. set	25 : 22	17 : 25	25 : 23		25 : 20	14 : 25			
Sokol Duchcov	1. set	11 : 25	19 : 25	18 : 25	8 : 25		9 : 25	1	-88	6
	2. set	25 : 18	8 : 25	19 : 25	20 : 25		19 : 25			
Sokol Říčany a Radošovice	1. set	25 : 12	19 : 25	25 : 11	25 : 14	25 : 9		8	70	2
	2. set	25 : 14	13 : 25	25 : 19	25 : 14	25 : 19				

Skupina C		Sokol Trenčín 1	Španělská Praha	Sokol Jinonice 1	Sokol Brno Židenice 2	Sokol Mělník	Body	Rozdílné skóre	Pořadí
Sokol Trenčín 1	1. set		25 : 23	25 : 23	26 : 24	25 : 11	7	39	1
	2. set		25 : 17	25 : 15	23 : 25	25 : 22			
Španělská Praha	1. set	23 : 25		25 : 19	25 : 20	25 : 19	4	6	3
	2. set	17 : 25		25 : 19	21 : 25	22 : 25			
Sokol Jinonice 1	1. set	23 : 25	19 : 25		19 : 25	9 : 25	1	-48	5
	2. set	15 : 25	19 : 25		20 : 25	25 : 22			
Sokol Brno Židenice 2	1. set	24 : 26	20 : 25	25 : 19		27 : 25	6	15	2
	2. set	25 : 23	25 : 21	25 : 20		25 : 22			
Sokol Mělník	1. set	11 : 26	19 : 25	26 : 9	25 : 27		2	-12	4
	2. set	22 : 25	25 : 22	22 : 25	22 : 25				

Autorka článku se sběratelem hraček Ivanem Steigerem a jedním z dřevěných koníků, kterými nám udělali radost hráči z Ostravy.

Pořadí	Celkové pořadí
1	Mustangové Praha
2	Sokol Trenčín 2
3	Sokol Trenčín 1
4	Sokol Brno Židenice 2
5	Sokol Jinonice 2
6	Sokol Říčany a Radošovice
7	Sokol Brno Židenice 1
8	Španělská Praha
9	Sokol Svinov 2
10	Sokol Svinov 1
11	Sokol Mělník
12	Sokol Plesná
13-16	Sokol Zábřeh na Moravě
13-16	Sokol Duchcov
13-16	Sokol Smíchov II.
13-16	Sokol Jinonice 1

Mikulášská zábava 2007

Ani mikulášská nadílka v českém centru se neobejde bez generálního konzula Karla Borůvky

Rok se sešel s rokem a opět nastal čas adventní, který je pro naši sokolskou organizaci nejen ve znamení blížících se vánočních svátků, ale je význačný i tím, že každý rok začátkem prosince pořádáme v mnichovském Českém centru sokolskou mikulášskou zábavu. Ta letošní připadla na sobotu 1. prosince 2007. České centrum nám na tuto naši tradiční akci nejen propůjčuje své prostory, ale poskytuje i vítanou sponzorskou podporu. Celá mikulášská zábava byla stejně jako v minulých letech rozdělena do dvou částí. Zatímco sobotní odpoledne bylo určeno sokolskému i nesokolskému „potěru“, tedy českým dětem žijícím v Mnichově, večerní program byl vyhrazen dospělým členům Sokola, jejich partnerům, přátelům a pozvaným hostům.

Děti se začaly do vánočně vyzdobeného Českého centra scházet od půl čtvrté odpoledne. Po špatných zkušenostech z loňského roku, kdy se rodiče u stolů při mikulášské nadílce mezi sebou bavili a dění uprostřed sálu nevěnovali zaslouženou pozornost, jsme upustili od stolové úpravy a zvolili jsme jednoduchou variantu „aréna“, tj. uspořádání bez stolů, jen s židlemi okolo stěn. Rovněž jsme si letos odpustili přítomnost našeho strašlivého čerta, protože loni z něj mělo několik dětí téměř hysterický záchvat a možná pár nocí i divoké sny. Slyšel jsem však názor jedné maminky, že bychom měli „úřad čerta“ příští rok zase obnovit, nikoliv na postrašení dětí, nýbrž neukázněných rodičů, kteří zapomínají, že jsou tam především kvůli dětem, a ne kvůli svým známým, i když se s nimi třeba celý rok neviděli. Jejich hlasitému hovoru bohužel nezabránila ani naše nová „arénová“ úprava sálu, ani občasná napo-

mínání Mikuláše. Jinak probíhala mikulášská nadílka podle plánu. Pan farář Švehla zahrál na kytaru a zaspíval několik mikulášských písniček a něco po čtvrté hodině vstoupil do sálu Mikuláš, jehož role se jako v minulých letech přesvědčivě zhostil náš náčelník Zdeněk Hanzl. Po jeho boku slavila svůj úspěšný andělský debut naše sestra Martina Korcánová a oběma to v jejich kostýmech moc slušelo. Postupně si volali děti k sobě do středu sálu a tam probíhala klasická „mikulášská procedura“ – vyptávání se na míru zlobení, potom nějaká ta říkanka nebo písnička a nakonec odměna v podobě balíčku s něčím sladkým na zub. Při této příležitosti napadl Mikuláše zlepšovací návrh, že by se měl možná příští rok vybavit mikrofonom, aby bylo dětem slyšet v celém sále, a tak i více přilákat pozornost neukázněné části upovídaných rodičů. Během hodinky se u naší „nebeské dvojice“ všechny děti vystřídaly a tím odpolední mikulášský program skončil.

Po úspěchu loňského mikulášského večera jsme se snažili koncipovat večerní program pro dospělé opět ve stejném duchu. Po krátkých uvítacích projevech našeho starosty Jendy Trunčíka, ředitele Českého centra Davida Stechera a generálního konzula Karla Borůvky se Mikuláš zeptal přítomných, kdo se pro něj naučil nějakou básničku nebo písničku. O slovo se přihlásil bratr Jaroslav Verner a se svou přítelkyní Lídou zarecitovali několik vtipných mikulášských říkánek. Potom již mohla začít vlastní zábava. Sestře Květě Púšové se nakonec podařilo zajistit hudební skupinu „Combo 78“ z Memmingemu, která nám

Náš pan farář
Slávek Švehla

Ředitel českého střediska
v Mnichově David Stecher

k tanci i poslechu vyhrávala už loni. Místo trojice českých muzikantů letos přijeli po dohodě jen dva (klávesy a saxofon), protože pro nevelký sál Českého centra bylo loňské složení kapely i s bubeníkem zvukově dost předimenzované. Každopádně jsme si opět nejen pěkně zatančili, ale díky intenzivnímu reji po parketě snad i trochu zlepšili kondici na naše volejbalové pondělky. A poněvadž nejen pohybem živ je člověk, tak jsme přítom nezapomněli ani na potřebné občerstvení. Po domácím sádle i po lahůdkových párcích se jen zaprášilo, a o výborných karbanátcích, které podle svého receptu upravil a ještě za tepla na oslavu dopravil Tomáš Hinšt, se bohužel mnozí dozvěděli až z dodatečného vyprávění šťastnějších bratrů a sester. V každém případě to byl velmi vydařený večer, a tak není divu, že nám rychle uběhl a než jsme se nadáli, byla půlnoc a pomalu čas se rozejít do svých domovů.

Za úspěšný průběh mikulášské zábavy patří dík všem organizátorům, tedy především těm, kteří připravili, slavnostně vyzdobili a po akci zase uklidili sál Českého centra, zajistili chutné občerstvení i skvělou muziku. Velké poděkování samozřejmě náleží našemu výtečnému Mikuláši, Andělu, panu faráři Švehlovi, všem zaměstnancům Českého centra, v čele s ředitelem Davidem Stecherem, a v neposlední řadě i Generálnímu konzulátu ČR v Mnichově, jehož vrchní představitel, generální konzul Karel Borůvka, se jako čestný host naší oslavy i se svou manželkou zúčastnil.

Těšíme se tedy na Mikuláše v roce 2008, kdy si zase budeme moci společně zarecitovat:

*Prosinec miluje žerty,
Mikuláš chodí s čerty.
Po Vánocích v celé kráse
Nový rok k nám přijde zase.*

Sepsal Jaroslav Verner

Silvestrovské hledání sokolích brk v mnichovské ZOO našimi seniory skončilo v náručí orangutana, protože mnichovská ZOO sokoly nechová.

**Těla cvičná, ohebná
sedla si mi do klína.
Opili se vbrzku
vyhlíd jsem si zrzku.
Nedivte se sokoláři,
že čas maří s něnou tváří.**

Z deníčku mnichovského orangutana

O. ran Gutan

Sokol Jindřich Kolben

S Jindřichem Kolbenem, dědicem slavného a průkopnického jména, sedíte při řeči jako na obláčku zvolna plujícím po mnichovské obloze. Kormidluje a občas mocně zabere pádlem vpřed jeho milovaná manželka Andruška, vlastním jménem Andrée. Jsou spolu už 54 let.

V kuchyni na stojánku spočívá kuchařka, otevřená a založená jako misál na oltáři. Od chvíle, co Jindřich naoko opustil svoji druhou největší lásku, letecké turbomotory, jejichž projektům zasvětil kus života, chodí rád nakupovat a neklade stejně jako kdysi nad rýsovacím prknem, své fantazii hranice. Z ozubených koleček je teď, dalo by se říci zelenina a koření, z turbín vane vůně omáčky nebo něco ještě lepšího - ale vařit musí manželka. Mnohé se naučila v klášteře anglických panen ve Svojsčicích u Kolína v zámku hraběte Altána. Tam za války pobývala. Bývaly jiné časy.

Jindřich, také Heinrich, byl po otci i po dědovi Čechoslovák německé národnosti. Podobně jako mnozí si svůj nearijský původ až do Hitlerova příchodu neuvědomoval. Jindřich Kolben byl stejně jako jeho otec po narození pokřtěn, chodil o svátcích do kostela, cítil se v Českoslo-

venské republice plně aklimatizován a ve víře si připadal nejspíš jako evangelík. Není divu, vždyť docházel do evangelické školy v Jirchářích. Děda Emil, zakladatel elektrotechnické továrny „Kolbenky“ vystudoval v Americe a přátelil se s Edisonem, jenž ho v Praze dokonce navštívil. Jindrův otec, ředitel pražské továrny na kabely, se narodil ve Švýcarsku.

Jindřich, předškolák a latentní Sokol, docházel cvičit do privátního klubu na Václavském náměstí, v deseti letech měl v reálce v Mikulandské ulici denně dvě

hodiny tělocviku a dokázal bez záchranu přeskočit rozkročno švédský stůl na délku. Odpoledne už jej bylo možno zastihnout ve školním ringu. Rád boxoval se staršími kluky, otužoval se častým nárezením, však se mu to později hodilo. Na žofínské plovárně museli dělat „abfall rük-werts“. Hraje ragby, mikulandskou specialitu s medicinbalem, zatím co mladá dáma Andrée, jeho budoucí žena, již navštěvuje v doprovodu babičky ve Vysokém mýtě sokolská cvičení. Starostlivá babička z útlé vnučky nespustí z balkonu sokolovny zrak. Po cvičení se tehdy ještě nechodilo na pivo, ale hned domů – takže Andrée, ač vlastnila sokolský stejnokroj, se nenačila plavat ani jezdit na kole. Pít pivo se naučila až hodně později (*nebo dodnes ne?*).

První klukovské kapesné Jindřicha obnášelo pět korun týdně, ale tenkrát prý měl hodně rád párky, ty pověstné prvorepublikové, takže mu na kino moc nezbylo. Kapesné mu bylo otcem, ředitelem „kablovky“, dynamicky zvyšováno o padesátník ročně, takže do začátku války to dotáhl až na apanáž 6,50 korun československých. Děda (*zaměstnávající tou dobou patnáct tisíc zaměstnanců*) občas přinesl na přilepšenou Jindřichovi na Masarykovo nábřeží, kde tehdy bydleli, stříbrnou dvacetikorunu. Odtud, z nábřeží oproti Novotného lávce, se rodina přestěhovala k dědovi do Hradešinské ulice a Jindřich si přivydělává jako topič ústředního topení ve sklepech dědečkovy vily. Občas se zapomene v kině, v kotli vyhasne a dědeček, pan továrník, aniž by výtky utrousil, mlčky stoluje v jídelně v zimníku.

Začala protektorátní léta Böhmen und

Mähren a s tím spojené odsuny. Rodina Kolbenů nadějně spadala mezi 41 zaslužilých pražských prominentů, pro něž žádal prezident Hácha v Berlíně výjimečnou ochranu před persekucí vládního nařízení. Avšak po příchodu Heydrycha se takové ochrany žádný z nich nedočkal. Jindřich s otcem jsou povoláni do ghetta v Terezíně a odtud na vánoce 1943 transportováni do koncentračního tábora Osvětimi. Z medicinbalu se stávají těžké kameny a ze švédského stolu selekční zídka, spojovací komín nad zemí: Kdo jej bez cizí pomoci přeskočí, může pracovat a žít, nemusí do plynu. Jindřichovu otci se to nepodařilo.

Dědečka, dr. Emila Kolbena přesto, že se již před čtvrtstoletím zřekl židovského náboženství, si z pražské vily na nosítkách odnáší v přestrojení sanitních zřízenců dva esesáci. V Terezíně zůstává naživu jen 24 dní.

V Osvětimi, krátce před pochodem smrti, se Jindřovi podařilo ukrýt a posléze uprchnout. Utíká za hřměním děl a záblesky na horizontu až na Slovensko, přidává se do armády Ludvíka Svobody a v československé vojenské uniformě se Čechoslovák německé národnosti vrací v roli osvoboditele do Prahy. Tam na něj čekají Benešovy dekrety. Trvá tři roky než dostane československé občanství.

Po válce studuje Jindřich v Praze. Dopoledne strojní inženýrství, odpoledne dohání koncentračními tábory zameškanou maturitu. Mezitím pilně plave a bruslí. A hraje tenis na kurtech u Adámka, které již neexistují, jsou zasypany mezi Klimentskou ulicí a nábřežím. Během komunistického puče demonstruje, se studenty táhne Nerudovkou na Hrad

Jindřich Kolben (81)
se nechal přemluvit...

a o rok později neprojde prověrkami komunistů a přepilných modrokošiláčů. Ze školství je podruhé v životě „vyražen“. Balí si tedy kufr k útěku na Západ, avšak zázračně se ho zastává Českomoravská podniková závodní rada, něčí špatné svědomí se probouzí, přestože se Jindřich před komisí dotazuje, proč se dědečkovy podniky nyní nazývají Titovy závody. Dostane od soudruhů velkorysou šanci očistit svůj třídní původ a svolení rýsovat obrovské díly lokomotivy 1:1 v prachu a špině přímo na zemi. Prokousává se k své lásce, leteckým turbovrtulovým motorům a kupodivu nachází časem práci v leteckém výzkumu ve Waltrovce, zanedlouho je odborníkem pro jejich „pevnost a dynamiku“. K Waltrovce tehdy patřila tenisová hřiště LTC na Štvanici a jména jako Jarda Drobný. Tam tráví Jindřich s tenisovou raketou v ruce mnohá pražská rozednění.

V roce 1953 jej potkávají dva šťastné okamžiky: Zamiluje se do „slovanského nosíku a profilu Andréé“ a žení se. O radost ze smrti zločince Stalina se podělí cestou domů se všemi cestujícími v tramvaji. Přestože se směl nakonec věnovat i vědecké aspirantuře, v srpnu 1968 neváhá, „dává přednost útěku před vládou blbosti“.

Kolbenovi s dětmi odjeli 1968 do Vídně vypůjčeným automobilem. Neemigrovali ani neexilovali, svůj odjezd nazvali prostě: útěk před komunisty. Splnili si tak slib, daný ve svatební den, avšak na jeho naplnění čekali plných patnáct let. Těšili se do Vídně na práci u hraběte Ringhoffera, rodinného známého, jemuž kdysi pařila Tatrovka - ale za měsíc už byli v Mnichově. Vypůjčené auto vrátili a do dnešního dne vystřídali 17 Mercedesů, jeden za druhým.

Jindřich Kolben začíná jako statik u mni-

chovského Airbusu a později se šťastně vrací do leteckého průmyslu mezi vedoucí pracovníky MTU (Man Turbo München) a Rolls Royce. Je referentem pro malé turbíny, nakonec si zakládá si inženýrskou kancelář pro poradenství v oboru pevnosti a dynamiky leteckých motorů.

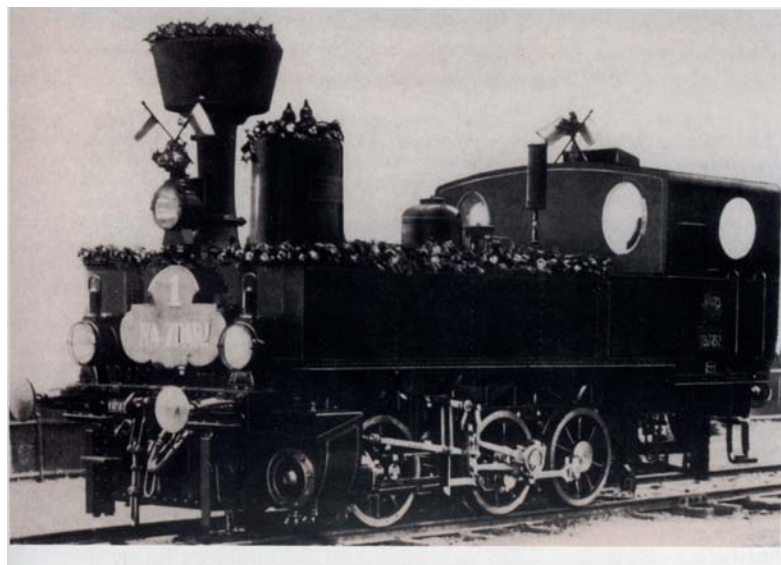
V sedmdesátých letech přichází mezi nás do Sokola. Pamatuji si, bylo to k nevíře, že by nějaký opravdový Kolben mohl vůbec existovat. Stával přede mnou v šatně a s plachým úsměvem s chvějivě pomalým sledem slov vypravoval, překvapoval lyricky zabarvenou pointou, která se takřka na konci každé jeho věty nacházela. Ostatní sokolové a sokolice, manželé Benešovi, Trunčíkovi a Eva a Tino Marino už Jindřicha znali z lyžování a ze společných alpských výletů.

V roce 1991 mohl Jindřich Kolben obhájit kandidátskou disertační práci na vysoké škole strojího inženýrství, tedy tam, kde ji před více než dvaceti lety podal. Po desetiletém boji mu v Praze navrátili nepatrný zbytek majetku rodiny, dva pokoje v podkroví dědečkovy vily.

Sokolské příspěvky platí pravidelněji než do cvičení dochází, neboť mu v poslední době „vždycky do toho něco vleze a má spoustu práce se zahradou a se svým tělem“. Jindřich se necítí zcela zdrav, podrobil se několika operacím srdce - a tak cvičí aspoň doma. Sotva manželka Andréé odejde k telefonu, dodá si odvahy, zvedá se z křesla a předvádí svůj oblíbený cvik, zdali jej znám. Chvilí nechápu. Jindra hopsá, podupává a stříhem kmitá nohama, napodobuje „battu“ neboli „batýrku“ v provedení baletního mistra turbovrtulovou rychlostí. Cvik nazývá dělostřeleckým tancem. Nic podobného jsem ještě neviděl ani neslyšel. Pak mne odvádí do prvního patra svého domku v Moosachu, kde mi chce něco ukázat. Paní Andréé ještě telefonuje, když se přede mnou Jindra ve své ložnici skládá k zemi, ulehne na koberec a opře si nohy kolmo vzhůru o skříň, aby mi předvedl co ještě cvičí. Košile se mu sveze na ruku a obnaží tetované číslo z Osvětami. Trochu se o něj bojím, když se natahuje a slyším křupat kůstky, ale Jindra mne svým lyricky chvějivým hlasem uklidňuje: „Tohle cvičím šedesátkrát za sebou, ale potom už jsem dost zadejchanej...“

Ivan Steiger

První tendrová parní lokomotiva ČKD vyrobena 1900 vyjela na trať v Rakousku-Uhersku s vlasteneckým sokolským pozdravem na dýmnicí: „NA ZDAR“

V Praze dne 8. ledna 2007

Vážení mnichovští Sokolové,
rád bych pozdravil Vaše výroční oslavy a popřál Vám, aby se staly dalším potvrzením, že Vaše jednota stále aktivně žije a má svým členům, ale i ostatním co dát. Dobře vím, že se sokolská tradice v Mnichově neváže jen na poslední vlny české emigrace. Mnichov byl vždy městem s permanentní českou přítomností, s trvalou tradicí pěstování české kultury, sounáležitosti a národních hodnot. V tom byla role Sokola nenahraditelná, a proto i jeho mnichovské dějiny jsou staré a bohaté. Nemohly se v nich nezrcadlit i složité a bolestné dějiny středoevropského regionu i česko-německých vztahů. Dnes ale žijeme tu jejich nejsvětější etapu. Etapu, ve které i pro tradice sokolské určitě je a bude místo.

Přeji Vám, abyste měli ze svého setkání potěšení a aby přispělo k potvrzení toho, že i u Vás může být Čech aktivním vlastencem.

S pozdravem

Václav Klaus
prezident České republiky

Vraní skála, 536 m.n.m.
Skála je dominantou největšího buližníkového komplexu u nás.

Tip na výlet

Pokud jste si, ostatně stejně jako já, mysleli, že vrcholem sentimentality v architektuře jsou prvorepublikové vilky pyšníci se jménem manželky pana továrníka, žili jste, stejně jako já, v omylu a bludu.

Pojďte se mnou na výlet, na jehož konci vás čeká nádherná vyhlídka a nezapomenutelný zážitek.

My jsme dojeli autem do Hudlic a ti, kteří se rozhodnou nás následovat, ať počítají s asi půldenním výletem. Komu se nechce šlapat tak dlouho, může si dojet až na Svatou.

Hudlice je středočeská vesnice známá jako rodiště Josefa Jungmanna. Odtud je značená turistická cesta, která nás dovede do vesnice Svatá. Zatím jsme ale stále v Hudlicích, kde je na co se dívat. Rodný Jungmannův domek je opravený a slouží jako muzeum našeho nejnámějšího obroditele. Zajímavá je i Hudlická skála, kde už po staletí sedí panna a šije košili. Až došije poslední steh, bude konec světa. Byla to ale jiná pověst, která proslavila Hudlice. Známa fraška Matěje Kopeckého Posvícení v Hudlicích. Podle ní jednou v okolí zabloudil kníže Oldřich a uhlíř Matěj ho nechal u sebe přenocovat. Když ho potom kníže pozval s celou rodinou do Prahy, nevycházel Matěj z údivu, jak vzácného hosta v hudlických lesích zachránil. Do Hudlic se také chodí pro rozum. Háček je ale v tom, že kdo o něj nechce zase přijít, nesmí přejít přes žádnou vodu a to, díky množství potoků a potůčků v okolí, bohužel nejde.

Cesta z Hudlic na Svatou - správně je samozřejmě do Svaté, ale my Středočeši chodíme jediné na Svatou - vede lesem a mírně do kopce. V této vesnici je první z našich tří cílů, dům, ve kterém se poznali Tyrš s Fügnerem a na kterém jsou dnes jejich reliéfy a především nápis, který musí zaujmout každého: „Lesy šumí Tobě na pozdrav, Fügnera zde poznal Miroslav“. Pokud půjdete po silnici dál na kraj vesnice, dojdete k velmi hezký a jistě i nákladně zrekonstruované myslivně U Krále. Zde Tyrš s Fügnerem také pobývali a mají na brance pamětní desku. A abych částečně uzavřela pomyslný kruh našeho výletu: Z této myslivny pocházela Kateřina, za svobodna Kinská, matka Josefa Jungmanna. Od Krále je už jen malý kousek na Vraní skálu, která vás určitě nadchne jedinečnou vyhlídkou. Je z ní možné vidět do kraje v třistašedesáti stupňovém úhlu. Nechodte radši na skálu za mokra, ale jinak je vrchol docela dobře přístupný, nahoře je dokonce dřevěná plošina, která dodá vašemu rozhlížení určitý luxus a pohodlí.

Doufám, že jsem vzbudila Vaši zvědavost a že po stopách seznámení zakladatelů Sokola brzy vyrazíte.

Hezký výlet všem přeje
Martina Korcánová

SOKOLÍK, zpravodaj Sokola Mnichov
Vydává: TV Sokol München - Tělocvičná jednota
Sokol München e.V., VR 11107
P.O. Box: 830928, 81709 München
www.sokol-muenchen.de

Fotografie: Archiv jednoty
Redakce: Jiří Hofman,
Realizace: Ivan Steiger
Grafická úprava: Václav Kučera, Typo+
© TV Sokol München 2008

Slova, která dnes běžně používáme, třeba „vzduch“, „látka“, nebo „šije“ možná přišla na svět v tomto domku. Zcela jistě se v něm v roce 1773 narodil Josef Jungmann.